

4. STUDIJA

EPOHE I DOBA OZNA ENE U RAZVOJU BOŽANSKOG PLANA

Božji plan definitivan i sustavan – Tri velike epohe svjetske povijesti – Njihova različita obilježja – „Zemlja ostaje zauvijek“ – Svijet koji će doći, Nova nebesa i Nova zemlja – Podrazdjeli ovih velikih epoha – Tako jasno vidimo važna obilježja Božjeg plana – Prepoznati red otkriva sklad – Ispravno služenje s Riječju Istine.

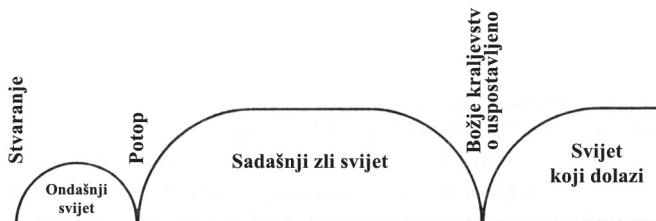
POPUT NEKIH koji u neznanju pogrešno prosuđuju vještinu i mudrost velikog arhitekta i graditelja po njegovom nedovršenom djelu, tako isto i mnogi sada u neznanju pogrešno prosuđuju Boga po njegovom nedovršenom djelu; ali kada se grube skele zla koje je bilo dopušteno za čovjekovo odgajanje i koje će se na koncu pokazati za njegovo dobro, uklone i kada se smeće užasa očisti, Božje dovršeno djelo univerzalno će objaviti njegovu beskonačnu mudrost i snagu; i biti će vidljivo da su njegovi planovi u skladu s njegovom slavnom osobnošću.

S obzirom da nam Bog govori da on ima definitivno određen naum, i da će svi njegovi naumi biti ostvareni, priliči nam kao njegovoj djeci da se marljivo raspitujemo koji su to planovi, kako bi smo se našli u harmoniji s njima. Zapazi kako Jehova odlučno potvrđuje određenost svog nauma: „Zakleo se Jehova nad vojskama: Zaista, kako sam zamislio, tako će se dogoditi i kako sam odlučio tako će se zbiti.“ „Jer Jehova nad vojskama donio je odluku – tko je može osujetiti?“ „Sjetite se ...da sam ja Bog i da nema drugoga Boga, niti ikoga tko bi mi sličan bio!“ ...“Ja kažem: Naum će se moj ostvariti i učinit ću

sve što želim“... „Izrekao sam naum svoj, i ispunit ću ga. Što sam naumio, to ću i učiniti.“ (Iza. 14:24 – 27; 46:9 – 11) Stoga, koliko god nasumično ili tajanstveno se ljudima činilo božje postupanje s čovjekom, oni koji vjeruju svjedočanstvu njegove riječi moraju priznati da Njegov izvorni i nepromjenjivi plan i u prošlosti i sada sustavno napreduje prema svom završetku.

Dok masa čovječanstva tapkaju u tami neznanja i moraju čekati na stvarne razvoje Božjeg plana prije nego shvate slavnu osobnost Velikog arhitekta, prednost je Božjeg dijetea da vidi vjerom i svjetlom njegove svjetiljke prorečenu slavu budućnosti, i da stoga cijeni ono što bi inače za nj bili tajanstveni postupci prošlosti i sadašnjosti. Stoga kao zainteresirani Božji sinovi, i nasljednici obećanog nasljedstva, obraćamo se riječi našeg Oca kako bi smo razumjeli njegove naume iz tamo datih planova i specifikacija. Tamo učimo da se Božji plan glede čovjeka proteže kroz tri velika vremenska perioda počevši s čovjekovim stvaranjem i dosežući u bezgraničnu budućnost. Petar i Pavao nazivaju te periode kao „tri svijeta“ a koje predstavljamo u sljedećem dijagramu.

Velike Epohe nazvane „Svijetovi“

Ove tri velike epohe predstavljaju tri različite manifestacije božanske providnosti. Prva od stvaranja do potopa bila je pod

upravom anđela i Petar ju je nazvao „ondašnji svijet“. (2. Pet. 3:6)

Druga velika epoha, od potopa do uspostave Božjeg Kraljevstva, pod ograničenom je kontrolom Sotone „vladara ovog svijeta“ i stoga je nazvana „sadašnji zli svijet“. (Gal. 1:4; 2. Pet. 3:7)

Treća će biti „svijet do u svu vječnost“. (Iza. 45:17) pod božanskom upravom, Božjim Kraljevstvom i nazvana je „budući svijet“ – u kojemu prebiva pravednost. Hebr. 2:5; 2. Pet. 3:13

Prvi od tih perioda ili „svijetova“, pod upravom anđela bio je neuspjeh; drugi pod vladavinom Sotone „uzurpatora“ bio je zaista „zli svijet“; treći će biti era pravednosti i blagoslova za sve narode na zemlji.

Posljednja dva od tih „svijetova“ su posebice spomenuta, i izjave u vezi njih su u velikom kontrastu. Sadašnji, ili drugi period nazvan je „sadašnji zli svijet“ ne zato što u njemu nema ničeg dobrog nego zato što je u njemu dozvoljeno zlo i što ga prožima. „Sada ohole nazivamo sretnima. I napreduju oni koji zlo čine. Iskušavaju Boga i prolaze nekažnjeno.“ (Mal. 3:15) Treći svijet ili epoha spomenuta je kao „budući svijet“ – *u kojemu prebiva pravednost* – ne zato što u njemu neće biti zla, nego zato što zlo neće dominirati. Brisanje zla biti će postupno, zahtijevajući prvih tisuću godina. Zlo tada neće vladati; neće napredovati; više neće biti zlih koji cvjetaju; nego „cvjetat će pravednik“ (Psal. 72:7) „poslušni će jesti dobra ove zemlje“ (Iza. 1:19) i „oni koji čine zlo bit će istrijebljeni“. (Psal. 37:9)

Tako gledano sljedeća epoha će biti različita od sadašnje u svakom pogledu. Riječi našeg Gospodina pokazuju zašto će to biti tako. To će biti zbog toga što će On biti vladar budućeg

svijeta, u kojemu će napredovati pravednost i istina dok danas zlo napreduje i zli cvijetaju budući da je Sotona vladar sadašnjeg zlog svijeta. Isus je rekao da je to i zbog toga što vladar ovog svijeta „nema vlasti nada mnom“ – a i nad njegovim sljedbenicima osim što im se protivi, iskušava ih, mami i ljuti. (Ivan 14:30; 2. Kor. 12:7) – i zbog toga što će u sadašnjem zlom svijetu ili epohi svi oni koji žele živjeti odano Bogu trpjeti progonstvo, dok će zli cvijetati poput zelenog drveta u zaljevu. (2. Tim. 3:12; Psal. 37:35)

Isus je rekao: Moje kraljevstvo nije dio ovog svijeta, i sve dok era ili „budući svijet“ ne dođe, Kristovo Kraljevstvo neće kontrolirati Zemlju. I zbog toga smo poučavani da se nadamo i molimo „Dođi Kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja na zemlji.“ Sotona je vladar „tame ovog svijeta“ i zbog toga „mrak pokriva zemlju i gusta tama narode“. On sada vlada i djeluje u srcima djece neposlušnosti. (Efež. 2:2; 6:12)

Mora biti nešto veoma važno u planu ljudskog spasenja velikog Arhitekta, jedan dio koji se još nije razvio inače bi već odavno bila uvedena nova epoha sa svojim novim vladarem. Zašto je to odgođeno za određeno vrijeme kao i način promjene sa sadašnje dominacije zla na onu pravednosti pod Kristom jesu zanimljive točke koje će biti iscrpnije objašnjene u nastavku. Ono što je za sada dovoljno reći je da se Kraljevstva ovog svijeta, sada pod Sotonom nalaze u pravom vremenu da postanu Kraljevstvom našeg Gospodina i njegovog Krista. (Otkr. 11:15) Kontekst pokazuje da će taj prijelaz biti popraćen sa općim vremenom nevolje. S obzirom na to Isus je rekao: „Nitko ne može ući u kuću jakoga i opljačkati mu imovinu ako ga najprije ne sveže. Tada će opljačkati kuću njegovu.“ (Mar.

3:22 – 27) Tako smo poučeni da Sotona najprije mora biti svezan, ograničen i svrgnut prije nego bude uspostavljena Kristova vladavina mira i pravednosti. Ovo vezivanje Sotone je u skladu s tim prikazano kao prvi rad nove epohe. (Otkr. 20:6)

Trebamo također imati na umu da je zemlja osnova za sve ove „svjetove“ ili epohe, i dok vjekovi prolaze i dok se epohe izmjenjuju zemlja nastavlja postojati – „a zemlja ostaje zauvijek“ (Prop. 1:4) Nastavljajući sa istom temom Petar naziva svaki od tih perioda odvojenim nebesima i zemljom. Ovdje riječ *nebesa* simboliziraju uzvišene ili duhovne utjecaje moći, a *zemlja* simbolizira ljudske vladavine i društvena uređenja. Tako su prva nebesa i zemlja ili poredak ili uređenje stvari koja su tada postojala, nakon što su ispunila svoju svrhu završila u potopu. Ali fizička nebesa (zrak i atmosfera), i doslovna zemlja nisu prošli: ostali su. Na sličan će način sadašnji svijet (nebesa i zemlja) proći sa velikom bukom, vatrom i topljenjem (konfuzijom), nevoljom i dezintegracijom. Jaki čovjek, Sotona, budući vezan, borit će se da zadrži svoju moć. Sadašnji poredak ili uređenje vladavine i društva, ne doslovna nebesa i zemlja, će uminuti. Sadašnja nebesa (duhovni utjecaju moći) moraju dati mjesta „Novim nebesima“ – Kristovoj duhovnoj upravi. Sadašnja zemlja (ljudsko društvo sada organizirano pod Sotoninom kontrolom) mora se (simbolično) rastopiti i raspasti se na početku „Dana Gospodinovog“ koji „gori kao peć“. (Mal. 4:1) Slijedit će ga „nova zemlja“ odnosno društvo reorganizirano u skladu sa novim vladarem zemlje – Kristom. Pravednost, mir i ljubav vladat će među ljudima kada sadašnje uređenje da mjesto novom i boljem kraljevstvu, temelj kojega će biti najstroža pravda.

Pavao je u viziji vidio tračak te nove epohe ili kako je on rekao „budućeg svijeta“. On kaže da je bio „uznesen (fizički ili mentalno ili oboje, on nije mogao reći, stvari su mu izgledale toliko stvarnima) kroz struju vremena u novo uređenje, nova nebesa, stoga ih naziva „treće nebo“. On je tako vidio stvari kakve će biti pod Kristovom duhovnom kontrolom, stvari koje nije mogao objaviti. (2. Kor. 12:2 – 4). Nesumnjivo to su bile iste stvari koje je Ivan kasnije vidio i bilo mu je dopušteno da ih pokaže Crkvi u *simbolima*, a koje se moglo razumjeti jedino kada za to dođe vrijeme. Ivan je u Otkrivenju koje mu je dao naš Gopsodin na otoku Patmosu u viziji bio vođen kroz cijelo Kršćansko doba i njegove promjenjive scene crkve i države, do kraja sadašnjeg zlog svijeta, ili epohe, i tada je u proročkoj viziji vidio vezivanje Sotone, Kristovo vladanje, uspostavljene Nova nebesa i Novu zemlju jer su prijašnja nebesa i zemlja prošli. – Otkr. 21:1

Doba i epohe

Pogledajmo sada kako su te epohe podijeljene na doba kao što je pokazano na doljnoj slici.

Prva od tih tri velike epohe (svijetova) nije podijeljena: Božji način postupanja sa ljudima nije se mjenjao svo to vrijeme od Adamovog pada pa sve do potopa. Bog je dao čovjeku svoj zakon koji je bio zapisan u samoj njegovoj prirodi; ali nakon što je čovjek pogriješio On ga je prepustio

njegovom vlastitom pravcu, koji je išao prema dolje, „zlo i to konstantno“ da bi čovjek shvatio svoju ludost i da je Božja mudrost to što je zahtijevao da se pokaže poslušnost. Ta epoha završila je s potopom koji je odnio sve osim Noe i njegove obitelji. Tijekom te prve epohe ne samo da su se očitovale katastrofalne posljedice grijeha, nego je ona i pokazala da je tendencija grijeha prema dolje, ka velikoj degradaciji i bijedi i dokazala je potrebu za Jehovinim miješanjem u stvari da bi se ono što je izgubljeno oporavilo – čovjekovo prvobitno stanje.

Druga epoha ili „sadašnji svijet“ uključuje tri doba, od kojih je svako jedan korak u Božjem planu da uništi zlo. Svaki korak je veći od onoga koji mu prethodi, izvršava plan i približava ga konačnom ispunjenju.

Treća velika epoha – „budući svijet“ – budućnost s drugim dolaskom Krista, obuhvaća Milenijsko doba ili „vremena obnove“; a slijede ih „doba koja dolaze“ a značajke o kojima nisu otkrivene. Sadašnja se otkrivenja fokusiraju na čovjekov oporavak od grijeha a ne toliko na vječnu slavu koja slijedi.

Prvo doba sadašnjeg svijeta nazivamo patrijarhalno doba zato što se Bog tokom tog perioda ophodio sa nekolicinom pojedinaca, dok je ostatak čovječanstva gotovo ignorirao. Takvi pojedinci kojima je on pokazao naklonost bili su patrijarsi Noa, Abraham, Izak i Jakov. Čini se da je svaki od njih imao posebnu Božju milost. Sa Jakovljevom smrću to doba ili poredak postupanja je završilo. Nakon Jakovljeve smrti njegovi su potomci prvi put nazvani „dvanaest plemena Izraela“ i Bog ih je zajedno prepoznao kao svoje „naročito vlasništvo“, i kroz predodžbene žrtve oni su bili predodžbeni „Sveti narod“ odvojen od drugih narodu za posebnu namjeru i da time uživaju izvjesnu naročitu milost. Vrijeme predviđeno za ovo obilježje Božjeg plana, koje počinje ovdje a završava

Kristovom smrću, označavamo kao ŽIDOVSKO DOBA. Tokom tog doba Bog je posebno blagoslovio taj narod. Dao im je svoj zakon; sklopio je posebni savez sa njima; dao im je Tabernakul, čije je šekina svjetlo u Svetinji nad svetinjama predstavljalo Jehovinu prisutnost s njima kao njihovog vođe i Kralja. Slao im je svoje proroke i na koncu svog Sina. Isus je učinio mnoga cuda i naucavao u njihovoj sredini i niti je sam išao drugim narodima a niti je to dozvolio svojim ucenicima. Poslao ih je rekavši im: „Ne idite k neznabošcima i ne ulazite ni u koji samarijski grad! Nego idite k izgubljenim ovcama Izraelove kuće!“ (Mat. 10:5, 6) I opet je rekao: „Ja sam poslan samo k izgubljenim ovcama Izraelove kuće.“ (Mat. 15:24) Da je posebna naklonost prema njima kao narodu završila sa odbacivanjem i raspećem Isusa pokazano je samim Isusovim riječima koje je rekao 5 dana prije svog raspeća: „Evo, vaša će vam se kuća ostaviti pusta.“ (Mat. 23:38)

Tada prilikom Isusove smrti započinje nova faza ili doba poznato kao EVANĐEOSKO ili KRŠĆANSKO DOBA u kojemu su se trebale objavljivati radosne vijesti o opravdanju i to ne samo za židove nego za sve narode; jer je Isus Krist, Božjom milošću okusio smrt za svakog čovjeka. Tijekom Evanđeoskog doba bila je pozivana i jedna specifična klasa kojoj su data posebna obećanja; naime oni koji su vjerom prihvatili Krista Isusa kao svog otkupitelja i Gospodina, slijedeći njegove stope. Evanđeoska objava otišla je svukud, po cijeloj zemlji tijekom 19 vjekova, tako da se sada može reći da je bila propovjedana u gotovo više ili manje svakom narodu. Nije preobratala sve narode; a nije ni bilo osmišljeno da se to dogodi u ovom dobu; nego se biralo tu i tamo nekog, „malo stado“ kao što je Isus i prorekao (Luka 12:32) a kojima Otac želi dati Kraljevstvo u dobu koje dolazi.

Sa ovim dobom završava „sadašnji zli svijet“. Zadržimo na umu to da dok je Bog dopuštao dominaciju i vladavinu zla, sa naizglednom štetom za svoju stvar, ipak su njegovi duboki planovi nastavili postojano napredovati onako kako je on odredio i to prema točnom redosljedju razdoblja koja je on odredio. Na kraju ovog doba i u svanuće onog koji slijedi, Milenijskog doba, Sotona treba biti vezan i njegova moć svrgnuta, utirući tako put uspostavi Kristovog Krljevstva, i početku „budućeg svijeta u kojemu će prebivati pravednost“.

Milenij, označavajući tisuću godina, i sa općom se suglasnošću koristi kao ime za period spomenut u Otkr. 20:4 – tisuću godina Kristove vladavine, prvo doba u „budućem svijetu“. Tijekom Milenijskog doba biti će obnova svega što je izgubljeno padom Adama (Djela 3:19 – 21) i prije nego što završi bit će otrte suze sa svakog lica. Preko toga vremena u blagoslovljenim dobima koja dolaze više neće biti smrti, ni tuge ni plača; niti će više biti ikakve boli. Prijašnje su stvari prošle. – Otkr. 21:4 Tu moramo stati jer više nema Božjih objava.

Mi smo ovdje samo zagreballi po površini pregleda tog Božanskog plana o vjekovima. Što ga više ispitujemo to više u njemu nalazimo savršen sklad, ljepotu i red. Svako doba je ostvarilo svoj dio neophodan za potpun razvoj cjelokupnog Božjeg plana. Plan je zapravo progresivan, postupno se razvijajući iz doba u dob, prema gore i naprijed, pa sve do veličanstvenog svršetka, prvobitnog dizajna Velikog Arhitekta „koji sve čini po odluci svoje volje.“ (Efež. 1:11) Nijedan od tih velikih perioda niti je predug a niti prekratak za ostvarenje tog cilja. Bog je mudar ekonomista glede vremena i sredstava; i nema te snage koliko god da je

zlonamjerna koja može ni na trenutak usporiti ili onemogućiti njegove naume. Sve stvari, zle a isto tako i dobre pod božanskim nadzorom i prevladavanjem rade zajedno na ostvarenju njegove volje.

Neupućenom i nediscipliniranom umu koji može vidjeti samo malo od zamršene mašinerije Božjeg plana, stvari mogu izgledati poput anarhije, konfuzije i neuspjeha, baš kao što cijela ili samo jedan njen dio zamršena mašina može izgledati djetetu. Njegovom nezrelom i neobrazovanom umu to je neshvatljivo, a od suprotnih pokreta njezinih kotača i pojaseva ostaje zbunjen. Ali zrelost i istraživanje će pokazati da je prividna zbrka zapravo prelijepi sklad koji donosi dobre rezultate. Taj stroj bio je pravi uspjeh i prije i nakon što je dijete razumjelo njegovo djelovanje. Stoga dok je Božji plan kroz vjekove uspješno djelovao, čovjek je primao neophodnu disciplinu ne samo da bi mogao razumjeti njegovo zamršeno djelovanje nego da bi i iskusio njegove blagoslovljene rezultate.

Dok nastavljamo naše proučavanje Božanskog plana neophodno je imati na umu ta doba te njihove osobitosti i ciljeve; jer ni u jednom od njih *zasebno* nemožemo vidjeti taj plan nego u svima *zajedno*, baš kao što niti jedna karika ne čini lanac, nego nekoliko povezanih karika formira lanac. Dobivamo ispravne ideje o cijelom planu zapažajući različita obilježja svakog dijela i tako smo u stanju ispravno se služiti sa Riječju istine.

Izjava iz Riječi koja pripada jednoj epohi ili dobu ne može se primjeniti na drugu, kao što stvari izrečene o jednom dobu nisu uvijek istina i za drugo. Naprimjer bila bi neistina reći da u sadašnje vrijeme spoznaja o Gospodinu ispunjava svu zemlju, ili da nema potrebe reći svome bližnjemu upoznaj

Gospodina. (Iza. 11:9; Jer. 31:34) To ne vrijedi za ovo doba i ne može biti istina sve dok Gospodin nakon što ponovno dođe ne uspostavi svoje Kraljevstvo; jer tokom cijelog ovog doba bilo je mnogo zavodljivih obmana, i rečeno nam je da će na samom kraju ovog doba „*U posljednjim danima...zli ljudi i varalice napredovati sa zla na gore. Zavodit će druge a i sami će biti zavedeni.*“ (2. Tim. 3:1, 13) Rezultat Mesijine vladavine tijekom Milenijskog doba bit će taj da će spoznaja i pravednost ispuniti zemlju kao što vode ispunjavaju mora.

Slična greška i to vrlo česta je pretpostavka da je Božje Kraljevstvo sada uspostavljeno i da vlada nad zemljom, i da se njegova volja sada vrši među narodima. Ovo je očito daleko od istine, jer kraljevstva ovog svijeta podržavana su i obogaćena ugnjetavanjem, nepravdom i prijevarom i to do te mjere koliko im je to dopustila rastuća inteligencija naroda. Sotona sadašnji „vladar ovog svijeta“ treba biti zamjenjen i kraljevstva ovog svijeta kojima on sada kontrolira trebaju postati kraljevstvima našeg Gospodina i njegovog Pomazanika, kad on uzme u svoje ruke moć svoju veliku i zavlada.

Svjetlom koje je sada dostupno kućanstvu vjere, možemo razabrati taj sustav i red koji označava određeno koraćanje našeg Boga kroz prošle vjekove i to nas snažno podsjeća na Cowperove prelijepo retke koji je nastojao živom vjerom ući u trag Svemogućem Jehovi:

On e razjasniti

Bog se kreće na tajanstven način
 da izvrši cuda svoja
 Postavlja stope svoje na more
 i jaše na oluji

Duboko u neisprne rudnike
 sa svojom nikada ne nedostajućom vještinom
 on skriva svoje svjetle dizajne
 i djela svoje suverene volje

Vi ustrašeni sveci, ohrabrite se
 oblaci koji izgledaju tako strašni
 bogati su milosrđem i prsnut će
 blagoslovima na vašu glavu

Ne sudi Gospodina svojim slabašnim osjećajem
 Nego mu vjeruj zbog njegove milosti
 Iza namrštene providnosti on
 skriva nasmijano lice

Njegovi naumi brzo će sazrijeti.
 Odvijajući se svaki sat
 Pupoljak može imati gorak ukus
 ali sladak će biti cvijet

„Slijepa nevjera će zacijelo pogriješiti,
 i skenirat će njegovo djelo uzalud.
 Bog je svoj vlastiti tumač,
 I on će to razjasniti!“

Ne poznam put koji je ispred mene,
 donosi li mi žalosti ili jade;
 Kakvi se oblaci nadvlače nad budućnost,
 koje cvijeće može postrance izrasti.
 Ali postoji Onaj koji će putovati pored mene,
 Niti u jadu niti u blagostanju neće me napustiti;
 I ovo je moje olakšanje i moja utjeha:
 „On pozna put kojim kročim.“